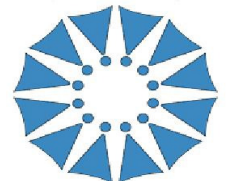

Euroopa Sotsiaalfondi projekt “**Kas õpilased või poisid ja tüdrukud?** Uurimus Eesti õpetajate ja haridustöötajate valmisolekust sootundlikuks õpetamiseks ja kasvatamiseks”

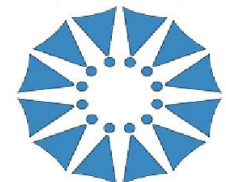
„Loodus on meid selliseks teinud“ ehk sooline essentsialism hariduses ja kasvatuses

Elo-Maria Roots

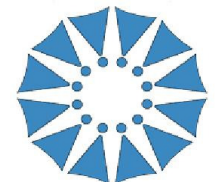
Essentsialism:

- Usk, et soolised erinevused on looduse poolt määratud ja paratamatud.
- Teatud omadusi, eeliseid, puuduseid ja käitumismustreid nähakse meestele ja naistele kaasasündinute ja loomuomastena.

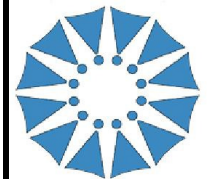
Mehelikkus ja naiselikkus

- Väide: on mehelik käitumine ja naiselik käitumine
- Väide: on mehelikke naised ja naiselikke mehed
- Kas mehelikkus ja naiselikkus on siis tingitud bioloogilistest erinevustest?
- Mehelikuks peetavaid omadusi väärtustatakse kõrgemalt

Sugu ja võim

- Poiste vägivald: avalik, füüsiline ja pealiskaudne
- Tüdrukute vägivald: varjatud ja sügavam

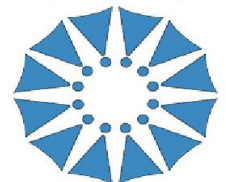
Poiste vägivald

- Tahavad panna hierarhia paika
- Hegemooniline maskuliinsus - rõhutatud hierarhilisus, sugupoolestunud võim, domineerimine, oma füüsilise jõu välja näitamine
- Hegemoonilist maskuliinsus peetakse poistele loomumaseks

Poiste vastuoluline kasvukeskkond

- Füüsiliselt agressiivsed vs psühholoogiliselt õrnad
- Loomupäraselt liidrid vs puudulike sotsiaalsete oskustega

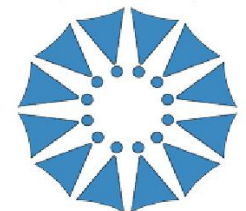
Juhirolli vastuolud

- Uskumus, et mees on sünnipäraselt parem juht
- “Poisid ei saa liidrirolliks ettevalmistust”
- “Naised on geneetiliselt sotsiaalsemad”
- “Juhiroll eeldab häid sotsiaalseid oskuseid”
- Järeldus?

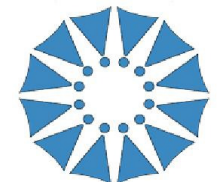
Nähtamatud tüdrukud

- Uskumus, et tüdrukutel on koolis parem
- Uuringud: teismelistel tüdrukutel on rohkem depressiooni, stressi ja tervisehäireid / poisid on agressiivsemad ja kõrgema enesehinnanguga

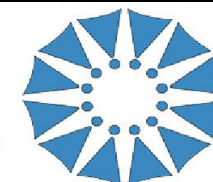
Poisid, tüdrukud ja kool

- “Poisid vajavad rohkem”
- “Tüdrukud taluvad igavust hästi”
- Tüdruk saab signaale, et tema soole on omane kuulekus ja allumine
- Poiss saab signaale, et tema soole on omane tõusta hierarhias kõrgemale

Võimuhierarhiaal põhinev kool

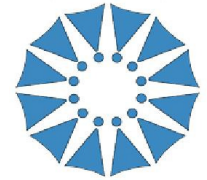
- Õpilase roll sarnaneb ajaloolise naise rollile
- Tüdruku puhul selle rolli täitmine normaalne
- Poisil vastuolud: kas vastata ootustele, mis näevad neid kui mehelikke mehi, või vastata ootustele, mis näevad neid kooliõpilasena
- Hea õpilane on tüdrukulik vs maskuliinne identiteet kujuneb tüdrukulikkusele vastandumise läbi

Õpetaja kui soorolli kandja

- Naisõpetaja nõuab korda ja kuulekust: eeskuju tüdrukutele
- Meesõpetaja on ambitsioonikas ja loominguline: eeskuju poistele
- Naisõpetajate süütunne poiste pärast

Järeldus 1

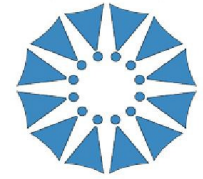
- Poiste probleemid ei tulene kooli feminiseerumisest, vaid võimuhierarhia põhinevas ühiskonnas valitsevatest vastuoludest:
- 1. usk, et poiste vägivaldsus on loomulik vs usk, et poisid on õrnad ja suuremate vajadustega.
- 2. ootus, et poisist kasvaks “kõva mees” vs “tüdrukuliku” kooliõpilase rolli täitmine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

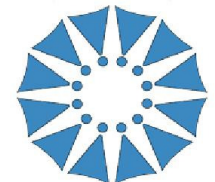

Järeldus 2

- Usk, et naine on loomult passiivne ja parem alluja “kodeeritakse” tüdrukutele sisse
- Sellest arvamus, et kool sobib tüdrukutele ja ei jäta neile negatiivset jälge
- Sellest tuleb tüdrukute probleemide tähelepanuta jätmine ja:
 - 1. signaal tüdrukutele, et allumine ja korralikkus on neile loomuomane
 - 2. signaal poistele, et neil on loomuomane suuremad vajadused ja vägivald on normaalne

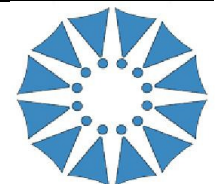
Oletus

- Meeste suurem vägivaldsus ühiskonnas (sh lähisuhetes) tuleb essentsialistlikust uskumusest, et agressiivsus on poistele loomumane ja nad on sotsiaalselt vähevõimekad
- ja uskumusest, et tüdrukud on head allujad ning neil on kaasasündinud vajadus teiste heakskiit ära teenida

Üks võimalik lahendus

- Arendada poiste sotsiaalseid oskuseid ja mitte reageerida nende agressiivsusele kui kaasasündinud käitumisele (“poisid on poisid” jms)
- Arendada tükikeses initsiatiivikut, oskust enda eest seista ja juhtimisoskust

Aitäh!

